

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-6(3)/16/JK

Warszawa, 15 lutego 2016 r.

DECYZJA DIH-1/16/2016

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Arkadiusza Szczubelka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, od decyzji Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie nr PO.376.JH.232.2015.KP z dnia 18 grudnia 2015 r. (nr akt sprawy: DO.8361.166.2015), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu partii niewłaściwej jakości handlowej artykułu rolno-spożywczego, tj. potrawy pod nazwą „Polędwica wieprzowa serwowana na gorącym półmisku”, z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie,

utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 11 – 19 sierpnia 2015 r. przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie, zwanego dalej również „Mazowieckim WIIH”, w restauracji wietnamskiej „Van Binh”, mieszczącej się w Ostrołęce przy ul. Mikołaja Kopernika 7 lok. 45, należącej do przedsiębiorcy Arkadiusza Szczubelka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, zwanego dalej również „stroną”, m.in. pobrano do badań laboratoryjnych próbkę wyrobu kulinarnego pod nazwą „Polędwica wieprzowa serwowana na gorącym półmisku”, zwanego dalej „*polędwicą wieprzową*”.

Powyższe udokumentowano w Protokole pobrania próbki produktu nr 096100 z 11 sierpnia 2015 r.

Polędwicę wieprzową sprawdzono również pod kątem prawidłowości przekazywania konsumentom informacji wymaganych na gruncie przepisów prawa żywnościowego.

W wyniku powyższego stwierdzono, że w miejscu sprzedaży na wywieszce (w karcie menu) lub w inny sposób w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu nie podano (pełnego) wykazu składników, co naruszało wymagania § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 29), zwanego dalej „*rozporządzeniem w sprawie znakowania*”.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 19 sierpnia 2015 r. (nr akt kontroli: DO.8361.166.2015).

Badania przeprowadzone przez Laboratorium Kontrolno-Analityczne Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, zwane dalej „*Laboratorium w Warszawie*”, wykazały, że polędwica wieprzowa nie odpowiadała deklaracji w karcie menu z uwagi na obecność niedeklarowanych w składzie produktu wołowiny i drobiu (badanie przeprowadzono metodą immunoenzymatyczną; zakres akredytacji od 1% (m/m)).

Powyższe udokumentowano w sprawozdaniu z badań nr 358/2015 z 19 sierpnia 2015 r., które zostało przekazane stronie przez Mazowieckiego WIIH pismem z 7 września 2015 r.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, pismem z 13 października 2015 r., Mazowiecki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Arkadiusza Szczubelka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.), zwanej dalej „*ustawą o jakości handlowej*”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu partii zafałszowanego artykułu rolno-spożywczego oraz o przysługującym stronie prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa, przekazując Mazowieckiemu WIIH w piśmie z 19 października 2015 r. wyjaśnienia odnośnie stwierdzenia w polędwicy wieprzowej wołowiny i drobiu. Strona poinformowała, że danie to serwowane jest z warzywami, które razem są duszone w woku na „odrobinie rosółu który jest gotowany na bazie drobiu i wołowiny”.

W związku z powyższym, decyzją nr PO.327.JH.201.2015.KP z dnia 13 listopada 2015 r., Mazowiecki WIIH na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23), zwanej dalej „*k.p.a.*”, umorzył wszczęte z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej postępowanie jako bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze, iż polędwica wieprzowa nie odpowiadała też jakości handlowej z uwagi na nieprawidłowe oznakowanie, tj. brak (pełnego) wykazu składników, pismem z 18 listopada 2015 r., Mazowiecki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Arkadiusza Szczubelka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w

Ostrołęce, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr PO.376.JH.232.2015.KP z dnia 18 grudnia 2015 r., Mazowiecki WIIH wymierzył przedsiębiorcy Arkadiuszowi Szczubełkowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, w oparciu o art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu partii niewłaściwej jakości handlowej potrawy.

Pismem z 4 stycznia 2016 r., strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o:

– stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji z uwagi na rozstrzygnięcie niniejszego postępowania inną decyzją ostateczną lub,
na wypadek nieuwzględnienia przez organ odwoławczy stanowiska strony co do nieważności decyzji,

– uchylenie zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania.

Skarżonej decyzji strona zarzuciła naruszenie:

- przepisów prawa materialnego, tj. § 19 ust. 1 pkt 3 oraz § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poprzez jego błędne zastosowanie i bezpodstawne uznanie, że w miejscu sprzedaży nie podano wykazu składników w przypadku polędwicy wieprzowej,
- art. 40a ust. 1 pkt 3 i ust. 4 ustawy o jakości handlowej poprzez jego bezpodstawne zastosowanie, pomimo braku naruszeń wskazanych w dyspozycji tego przepisu,
- przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik postępowania, tj. art. 64 k.p.a., polegające na braku zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania, a tym samym naruszenia art. 10 k.p.a., co uniemożliwiło stronie wzięcie czynnego udziału w postępowaniu i wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie,
- przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik postępowania, tj. art. 7 i 77 k.p.a., poprzez niedokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy oraz niewyczerpujące rozpatrzenie materiału dowodowego, które powinno doprowadzić do podjęcia decyzji o umorzeniu postępowania,
- przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 105 k.p.a., poprzez jego pominięcie i wydanie decyzji w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej w sytuacji, gdy postępowanie to powinno być umorzone wobec jego bezprzedmiotowości, bowiem naruszenie przepisów wskazane w treści skarżonej decyzji zostało przez stronę usunięte przed wszczęciem postępowania,

- przepisów postępowania mających istotny wpływ na wyniki sprawy, tj. art. 156 k.p.a., poprzez wydanie decyzji pomimo przesłanek uzasadniających umorzenie postępowania z uwagi na wydanie już decyzji administracyjnej w tej samej sprawie.

Pismem z 19 stycznia 2016 r., Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę Arkadiusza Szczubełkę, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, iż przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 k.p.a., prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywy Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011, s. 18, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 1169/2011”, podmiot działający na rynku spożywczym odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

W myśl art. 8 ust. 5 ww. rozporządzenia, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione.

Art. 8 rozporządzenia 1169/2011 stanowi wyjaśnienie zakresów odpowiedzialności podmiotów za informacje przekazywane konsumentom na temat żywności, o której to odpowiedzialności mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 01.02.2002 r., s. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 178/2002”.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ww. rozporządzenia 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa

żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące artykułów rolno-spożywczych, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Rozporządzenie 1169/2011, w art. 6 stanowi, że każdemu środkowi spożywczemu przeznaczonemu do dostarczenia konsumentowi finalnemu lub do zakładów żywienia zbiorowego muszą towarzyszyć informacje na temat żywności zgodnie z tym rozporządzeniem.

Rozporządzenie w sprawie znakowania w § 19 ust. 1 pkt 3 stanowi, że w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniach sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży podaje się m.in. wykaz składników – zgodnie z art. 18–20 rozporządzenia 1169/2011, z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 21 tego rozporządzenia (składniki alergenne).

Zgodnie z § 19 ust. 2 ww. rozporządzenia, informacje, o których mowa w ust. 1, podaje się w miejscu sprzedaży na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentom.

Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wskazuje, że każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów oraz przychodu, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji stwierdził, że w przypadku oferowanej do sprzedaży, w placówce należącej do strony, potrawy polędwica wieprzowa brak było wykazu składników, co skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej.

Odwołując się od decyzji, strona kwestionuje ustalenia kontroli, wskazując, że organ pierwszej instancji nie przeprowadził postępowania w sposób wyczerpujący, w szczególności nie wziął pod uwagę faktu, iż wszystkie swobodnie dostępne w placówce karty menu zawierały prawidłowe oznaczenia, a rzekomo wadliwie oznakowana partia ujęta była w wadliwych kartach menu, znajdujących się poza zasięgiem klientów. Strona podnosi, że w kontrolowanej placówce przyjęta jest praktyka, że to pracownicy podają klientom właściwe karty menu, natomiast inspektorzy samodzielnie pobrali kartę, która była nieaktualna i znajdowała się poza zasięgiem klientów. W konsekwencji, zdaniem strony, nie został przez nią naruszony § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania, a tym samym nie było podstaw do zastosowania wobec niej art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Strona zarzuciła również Mazowieckiemu WIIH, iż ten nie zawiadomił jej o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, czym naruszył jej prawo do czynnego udziału w tym postępowaniu. W opinii strony, organ dopuścił się również naruszenia art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., gdyż wydał dwie odrębne decyzje wobec tego samego podmiotu w tej samej kwestii, w związku z czym wniosła o stwierdzenie nieważności skarżonej decyzji.

W pierwszej kolejności konieczne jest podkreślenie, że regułą jest zasada dwuinstancyjności postępowania administracyjnego wyrażona w art. 15 k.p.a. W przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego tryb odwoławczy ma pierwszeństwo przed trybem nadzoru obejmującym m.in. stwierdzenie nieważności decyzji. Tryb odwoławczy jest korzystniejszy dla strony z tego względu, że organ odwoławczy rozstrzyga sprawę ponownie pod względem merytorycznym. Organ odwoławczy może więc korygować zarówno wady prawne decyzji, jak i wady polegające na niewłaściwej ocenie okoliczności faktycznych bądź też powodujące inne nieprawidłowości. Natomiast uprawnienia organu stosującego art. 156 k.p.a. są węższe niż organu odwoławczego (tak Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 28 sierpnia 2015 r., sygn. VII SA/Wa 1586/14). Jeśli ma zatem miejsce sytuacja, tak jak w niniejszej sprawie, że strona równocześnie składa odwołanie w trybie zwykłym oraz wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji nieostatecznej, to w trakcie rozpoznawania odwołania organ nie może orzekać o stwierdzeniu nieważności decyzji na podstawie art. 156 k.p.a. Jak już wcześniej wskazano, inny jest bowiem charakter i zakres działania organu w trybie odwoławczym, a inny organu działającego w trybie nadzwyczajnym. Jeżeli strona nie dokonała wprost wyboru trybu, w jakim chciałaby, aby jej wniosek został rozpatrzony, zgłosiła albo wniosła alternatywne wnioski, organ odwoławczy powinien w pierwszej kolejności rozpoznać odwołanie, zachowując zasadę dwuinstancyjności zobowiązującej organ do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy. Z tego też względu Prezes UOKiK rozpatrzył przedmiotową sprawę w trybie odwoławczym, stwierdzając, że zaskarżona decyzja nie zawiera kwalifikowanej wady powodującej jej nieważność.

Należy wskazać, że w myśl art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a. organ administracji stwierdza nieważność decyzji, która dotyczy sprawy poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną. Wynika stąd, że bezwzględną przesłanką stwierdzenia nieważności decyzji jest istnienie tzw. *res iudicata* (powaga rzeczy osądzonej). Decyzja ostateczna ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą prawną stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia. O zaistnieniu powagi rzeczy osądzonej przesądza zatem fakt, czy organ orzekł ponownie co do istoty sprawy będącej już przedmiotem ostatecznego rozstrzygnięcia we wcześniejszej decyzji administracyjnej. Skoro w niniejszej sprawie wszczęte przez organ pierwszej instancji postępowanie w związku z zastosowaniem art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej zostało umorzone jako bezprzedmiotowe (decyzja nr PO.327.JH.201.2015.KP z dnia 13 listopada 2015 r.), nie zostały na stronę nałożone żadne obowiązki, czyli nie można mówić o merytorycznym jego rozstrzygnięciu, a tym samym wydaniu dwóch decyzji w tej samej kwestii. Postępowanie umorzone należy uznać za nieistniejące. Nie zasługuje więc na uwzględnienie zarzut naruszenia przez Mazowieckiego WIIH art. 156 k.p.a.

Odnosząc się do argumentów rzekomego braku zawiadomienia strony o wszczęciu postępowania z tytułu wprowadzenia do obrotu artykułu rolno-spożywczego niewłaściwej jakości handlowej (a więc w związku z zastosowaniem art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej), Prezes UOKiK wskazuje, że bezsprzecznym jest, iż nie znajduje on potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. W aktach sprawy znajduje się bowiem pismo Mazowieckiego WIIH z 18 listopada 2015 r., informujące o wszczęciu wobec przedsiębiorcy Arkadiusza Szczubelka, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Restauracja Wietnamska „Van Binh” w Ostrołęce, postępowania mającego na celu wymierzenie temu przedsiębiorcy kary pieniężnej z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej. Pismo to zostało doręczone 20 listopada 2015 r., co potwierdza załączone do akt zwrotne potwierdzenie odbioru. Na dokumencie tym widnieje podpis tej samej osoby, która odbierała pozostałą korespondencję z organem. W tym miejscu należy wskazać, że nawet jeżeli osoba, której wręczono pismo za pokwitowaniem nie oddała go adresatowi, nie ma to wpływu na skuteczność doręczenia (tak Naczelny Sąd Administracyjny w Wyroku z dnia 11 marca 2014 r., sygn. II GSK 1954/12). W związku z powyższym należy przyjąć, że strona została prawidłowo zawiadomiona przez organ pierwszej instancji o wszczęciu postępowania administracyjnego i nie doszło do naruszenia art. 10 k.p.a. oraz art. 64 k.p.a.

Oдноśnie zarzutu błędnego zastosowania przez Mazowieckiego WIIH § 19 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania oraz art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, Prezes UOKiK informuje, że nie jest on uzasadniony. W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia 178/2002, każdy z podmiotów działających na rynku spożywczym: producent, przetwarzający czy dystrybutor, obarczony jest obowiązkiem zapewnienia w

przedsiębiorstwie będącym pod jego kontrolą zgodności żywności z wymogami prawa żywnościowego i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Strona jako podmiot, który wprowadził do obrotu artykuł rolno-spożywczy oferowany do sprzedaży bez opakowań, jest odpowiedzialna za informacje na temat tej żywności i ponosi w związku z tym odpowiedzialność za ich obecność i rzetelność (tak art. 8 ust. 2 i 5 rozporządzenia 1169/2011). Nie ulega wątpliwości, że strona w niniejszej sprawie nie zapewniła konsumentom pełnej informacji o składzie oferowanej potrawy. Z oświadczenia złożonego przez osobę upoważnioną przez stronę do jej reprezentowania w trakcie kontroli wynika, że zamówione przez inspektorów danie składało się z polędwicy wieprzowej, czosnku oraz warzyw, a dodatkowo podawany był ryż i surówka z białej kapusty i marchewki (pismo z 11 sierpnia 2015 r.). Tymczasem w karcie menu, na podstawie której inspektorzy dokonali zamówienia, brak było informacji o tych składnikach. Tym bardziej nie było ich w nowych kartach menu, gdyż nie zawierały one dania zamówionego przez inspektorów. Tym samym strona naruszyła § 19 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie znakowania i odpowiada na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej za wprowadzenie do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej.

Podkreślić należy, że usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, nie zmienia faktu, że strona wprowadziła do obrotu artykuł rolno-spożywczy niewłaściwej jakości handlowej i nie stanowi przesłanki wyłączającej odpowiedzialność z tego tytułu. Ustawa o jakości handlowej w art. 40a ust. 1 pkt 3 wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych niewłaściwej jakości handlowej podlega karze określonej w tych przepisach. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji wymierzenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia wymagań prawa żywnościowego. Zauważyć też należy, że ww. art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań wspomnianego prawa. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisów ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12), co oznacza, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku wprowadzania do obrotu artykułów rolno-spożywczych właściwej jakości handlowej, może jedynie wydać decyzję administracyjną wymierzającą karę pieniężną w przewidzianej w ustawie o jakości handlowej wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają okoliczności, w wyniku których doszło do powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa.

Prezes UOKiK zauważa, że również argument strony, iż inspektorzy pobrali karty menu niedostępne dla konsumentów nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż zarówno z Protokołu kontroli z 19 sierpnia 2015 r., jak i oświadczenia osoby reprezentującej stronę z 19 sierpnia 2015 r. wynika, że karty menu znajdowały się w miejscu ogólnodostępnym na barze (zarówno nieaktualne, jak i nowe). Dostęp do nich miał w związku z powyższym także każdy potencjalny konsument, a jeszcze raz należy wskazać, że w starych karach menu nie było wykazu składników, a w nowych – potrawy zamówionej w celu zrealizowania zakupu kontrolnego zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148, z późn. zm.).

Mając na uwadze powyższe, Prezes UOKiK stwierdza, że Mazowiecki WIIH przeprowadził postępowanie oraz rozpatrzył zgromadzony materiał dowodowy w sposób wyczerpujący (art. 7 i 77 k.p.a.), co w konsekwencji dawało podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej, a nie umorzenia postępowania jako bezprzedmiotowego (art. 105 § 1 k.p.a.).

Organy Inspekcji Handlowej przy ustalaniu wysokości wymierzanej kary pieniężnej, zgodnie z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, biorą pod uwagę stopień szkodliwości czynu, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów, a także wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych. W przedmiotowej sprawie, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK stwierdził, że Mazowiecki WIIH, wymierzając karę pieniężną w sposób prawidłowy ocenił poszczególne przesłanki zawarte w ww. art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, co wpłynęło na wysokość wymierzonych kar pieniężnych, tj. zastosował sankcję, która jest proporcjonalna do wielkości kontrolowanego podmiotu oraz stwierdzonych nieprawidłowości.

Miarkując stopień szkodliwości czynu, organ pierwszej instancji zasadnie stwierdził, że konsument, kierując się przekazanymi przez przedsiębiorcę informacjami o potrawach, dokonuje wyboru tej, która mu najbardziej odpowiada. Tym samym umieszczenie niepełnych danych uniemożliwia mu dokonanie świadomego wyboru.

Mając na uwadze zakres naruszenia, Mazowiecki WIIH zasadnie uznał, iż oferowanie produktów niewłaściwej jakości handlowej narusza wymagania w zakresie oznakowania artykułów rolno-spożywczych istotne z punktu widzenia właściwości produktów. Informacja o składzie potraw stanowi jeden z elementów jakości handlowej, wobec czego brak pełnej informacji o wykazie składników potraw, naruszał interesy konsumentów.

Uwzględniając przesłankę dotychczasowej działalności kontrolowanego przedsiębiorcy na rynku spożywczym, organ pierwszej instancji wziął po uwagę, że prowadzono już wobec strony postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za naruszenie przepisów prawa żywnościowego.

Wielkość obrotów ustalono na podstawie pisma strony z 15 grudnia 2015 r. Należy zauważyć, że w obrocie gospodarczym obrót i przychód oznaczają dwie zupełnie inne wartości, w związku z czym Mazowiecki WIIH zasadnie wskazał, że strona nie przekazała informacji o wielkości przychodu. Należy jednak przyjąć, że wielkość przychodu była co najmniej na takim samym poziomie, jak wielkość obrotów.

Wartość kontrolowanych artykułów rolno-spożywczych w niniejszej sprawie wynosiła 44 zł.

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona przez organ pierwszej instancji kara jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie środki spożywcze odpowiadające jakości handlowej, a przy tym spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, stosownie do wymagań przewidzianych w art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, w świetle których, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Inspekcji Handlowej
Dariusz Łomowski